

**КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ НФАУ – ВАЖЛИВА ЛАНКА
У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ ФАРМАЦІЇ**

Іванова К. А.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Кафедра філософії та соціології

socialsciences@nuph.edu.ua

Фармацевт і гуманіст, фармацевт і громадянин... Ці поняття стали невід'ємними, а протягом багатьох років залишаються основним сенсом і метою роботи викладачів філософських наук Національного фармацевтичного університету з виховання фахівців в галузі фармації. В умовах розбудови сучасного українського суспільства кафедра філософії та соціології НФаУ докладає максимум зусиль для реалізації нової концепції викладання соціогуманітарних дисциплін, для виховання молодого покоління, здатного сприймати нові потреби сучасності, засвоювати світові та вітчизняні досягнення в галузі наук світоглядної спрямованості.

Доля кафедри філософії та соціології НФаУ схожа на історію багатьох подібних кафедр. Вона також невід'ємна від історії Національного фармацевтичного університету, історії нашої країни в цілому. Свій початок вона бере з історії Харківського Імператорського університету, де з 1813 року вперше поряд зі спеціальними предметами студентам-медикам та фармацевтам почали викладати філософські дисципліни, метою яких було формування світогляду майбутніх фахівців.

Кафедра філософії та соціології НФаУ зазнала істотного впливу особливостей системи освіти перших років радянської влади, політики українізації 20-х рр., панівної ідеології тоталітарного режиму 30-40 рр., хрущовської «відлиги», застійного стану та очікування змін на краще 80-90-х років. Займаючи активну громадянську позицію, викладачі по-різному сприймали реалії суспільного життя. Було і покірне прославлення марксистсько-ленінської теорії та ідеології, партійних вождів, були пережиті і «чистки партії», не обійшли викладачів і сталінські репресії, але це було чесне та принципове ставлення до подій в суспільстві, бажання критично осмислити закономірності суспільного розвитку та трагічні сторінки нашої історії, прищепити студентам почуття патріотизму, справедливості, соціального оптимізму, толерантності та поваги до людей.

Історія кафедри філософії та соціології НФаУ значною мірою відбиває складну і суперечливу історію нашої країни ХХ ст. Кафедра пройшла складний шлях розвитку і різноманітних реорганізацій. У радянський період в організаційній структурі і змісті роботи переважали ідеологічні чинники. Але найголовнішою складовою в роботі кафедри завжди залишалися люди – викладачі, які прагнули поділитися зі студентами усіма своїми знаннями, навчити молодих людей думати і займати активну життєву позицію, виховати у студентській молоді любов та повагу до майбутніх пацієнтів. Кафедра росла, змінювався її кадровий склад, з кожним роком підвищувалася наукова кваліфікація і професіоналізм, зміцнювалася матеріально-технічна база, удосконалювалися методики викладання, змінювалися форми виховної роботи, але головний об'єкт уваги кафедри – студент – завжди залишався незмінним.

На протязі всієї своєї історії кафедра неодноразово змінювала свою назву: у 1921-1939 рр. кафедра, хоча вже й функціонувала, але не була сформована в окрему структуру та не мала власної назви, 1939-1991 рр. – кафедра марксизму – ленінізму, 1991-2005 рр. – кафедра суспільних наук, 2005-2008 рр. – кафедра українознавства, суспільних наук та латинської мови, 2008-2012 рр. – кафедра суспільних наук, з 2012 р. – кафедра філософії та соціології.

Сьогодні головним завданням кафедри філософії й соціології НФаУ є навчально-методична робота. Кафедра як завжди забезпечує високий рівень гуманітарної підготовки

студентів, виконує важливі завдання з організації навчального процесу, є важливим центром виховної роботи в НФаУ, займається формуванням особистості майбутніх фахівців у галузі фармації. Кафедра працює зі студентами 1-3 курсів усіх спеціальностей денної, заочної, дистанційної форм навчання. Викладання ведеться українською, російською й англійською мовами за кредитно-модульною системою.

Сьогодні на кафедрі філософії й соціології розроблені й читаються такі навчальні дисципліни: обов'язкові – «Філософія», «Філософія та методологія науки» (для аспірантів), «Риторика» (для аспірантів), «Історія світової та української культури», «Етика й естетика», вибіркові – «Політологія», «Соціологія», «Логіка», «Релігієзнавство», «Культурологія».

Головними формами роботи є лекції та семінарські заняття. На кафедрі активно практикується проведення лекцій з використанням мультимедійних технологій, якими сьогодні володіють усі викладачі кафедри. Методика проведення семінарських занять різноманітна, крім традиційної форми проводяться круглі столи, семінари-екскурсії до музеїв м. Харкова. В останні роки впроваджується дистанційна форма навчання, викладачами кафедри розроблені та пройшли сертифікацію дистанційні курси «Історія світової та української культури», «Філософія», «Логіка», закінчена розробка курсів «Політологія» та «Етика і естетика».

Велика увага приділяється контролю самостійної роботи студентів, для чого викладачами кафедри були розроблені та подані до видання матеріали для аудиторної та самостійної роботи з усіх дисциплін. Для підвищення якості навчання студентів кафедра прийняла активну участь в розробці навчально-методичного комплексу дисциплін. Важливою складовою частиною НМКД є підручники та навчальні посібники, створені авторськими колективами викладачів кафедри – підручники «Філософія» українською та англійською мовами, навчальні посібники – «Історія світової та української культури» українською, англійською та російською мовами, «Етика. Естетика» (українською мовою), «Логіка» (українською мовою).

Важливим напрямком роботи кафедри є впровадження системи управління якістю, результатом цієї роботи стало успішне проходження зовнішнього аудиту.

Колектив кафедри постійно працює над залученням студентів до наукової роботи, активно працює на кафедрі СНТ, з кожним роком підвищується рівень та якість студентських наукових робіт. Показником роботи СНТ стала перемога студентки Н.Ханіної на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з філософії, що проходив у квітні 2018 р. на базі Одеського національного університету ім. І.І.Мечникова, та участь команди НФаУ у складі А.Дейнеки, Є. Іванової, Н.Ханіної у Всеукраїнського студентського турніру з філософії, що проходив у лютому 2019 р. у Київському університеті імені Бориса Грінченка. Цікавим є досвід залучення іноземних студентів, які навчаються на англійській мові, до створення наукових робіт. Традиційною стала участь студентів НФаУ в щорічних Сковородинівських читаннях на базі Національного літературно-меморіального музею Г. С. Сковороди. Знайомство та пізнання етико-філософської спадщини Сковороди, має значний навчальний ефект та використовується викладачами кафедри у виховній роботі.

Виховна робота – важлива ланка роботи кафедри філософії та соціології, її мета – формування гідного свідомого громадянина, всебічно розвиненої особистості, тактовного та толерантного фахівця в галузі фармації. Методи виховної роботи постійно удосконалюються, важливим є постійний контакт викладачів зі студентами, проведення різноманітних по своїй формі заходів, таких як пізнавальні екскурсії, проведення «круглих столів» на актуальні та цікаві для студентів теми, участь в міжвузівських та між кафедральних заходах. Кафедра філософії та соціології НФаУ орієнтована на якісну та глибоку гуманітарну підготовку фахівців в галузі фармації, виховання наукової еліти нації.